

Andrzej Małkiewicz
24 czerwca 2022

Gospodarka Ukrainy

Obecnie wojna weszła w fazę walk na wyczerpanie. Warto więc uświadomić sobie, jaki jest potencjał gospodarczy Ukrainy.

Jej powierzchnia to 603 700 km². Ludność w styczniu 2020 r. wynosiła 41,9 mln (bez Krymu). 5 miast liczyło ponad milion mieszkańców: Kijów, Charków, Dnipro (dawniej Dniepropietrowsk), Donieck, Odesa.

Najbardziej uprzemysłowione były (piszę w czasie przeszłym, bo wojna zmieniła sytuację) rejony północno-wschodni i doniecki, gdzie dominował przemysł budowy maszyn. Rozwinięte było hutnictwo – dwie największe huty: Iljicza i Azowstal w Mariupolu zostały w obecnej wojnie zniszczone, huty w Jenakijewie, Ałczewsku i Doniecku już wcześniej zajęli „separatyści”. Moc elektrowni wynosi 51 tys. MW. Większość energii pochodzi z czterech elektrowni atomowych (55,2%). Największa w Europie Enerгодарze koło Zaporozża ma ustanowioną moc 6000 MW, a zatem 4 razy więcej niż moc największej ukraińskiej elektrowni wodnej w Zaporozżu. Energia elektryczna była towarem eksportowym. 24 lutego 2022 r. Ukraina odłączyła swoją sieć energetyczną od Rosji i Białorusi, a 16 marca 2022 r. sieć ta została w pełni zsynchronizowana z siecią Europy.

Przemysł hutniczy, elektromaszynowy i chemiczny jest skoncentrowany na wschodzie, spożywczy jest równomiernie rozłożony po całym kraju. W rolnictwie uprawa zbóż najbardziej intensywnie odbywa się w pasie czarnoziemów, w centralnej i południowej części, hodowla najlepiej rozwinięta w zachodniej części. Gleby Ukrainy wymagają różnorodnych form ochrony i uzdatniania: na północy – osuszania błot, w środkowej części kraju – ochrony od wiatrów, na południu – ochrony przed zasoleniem. Ukraińskie rolnictwo odpowiadało za 12 proc. światowej produkcji pszenicy, 15 proc. produkcji kukurydzy oraz połowę globalnej produkcji oleju słonecznikowego.

Najważniejszym partnerem Ukrainy w handlu zagranicznym była przed wybuchem wojny Unia Europejska, następnymi były Chiny i Rosja. W 2021 r. eksport Ukrainy wyniósł 68 mld USD (wzrósł o 38,4% w porównaniu z r. 2020), zaś import 72,8 mld USD (wzrósł o 34%). Polski eksport do Ukrainy w 2020 r. wyniósł 23,3 mld zł, zaś import 11,5 mld zł. Od 20 lat nasz eksport jest wyższy niż import. Inwestycje kapitałowe w Ukrainie w 2020 r. były niższe o 38,2% niż w roku poprzednim, spadały od 2017 r.; 36% inwestycji ulokowano w przemyśle. Produkt krajowy brutto w 2021 r. wyniósł 198 mld USD; PKB na osobę wyniósł w 2021 r. 4830 USD. Od 1993 r. PKB Ukrainy (liczony według siły nabywczej) wzrósł do 2016 r. o połowę, zaś w Polsce był to wzrost czterokrotny. Przeciętna płaca w styczniu 2022 r. wyniosła 14,6 tys. hrywien. Inflacja dla artykułów spożywczych w styczniu 2022 r. (do analogicznego okresu roku poprzedniego) wyniosła 10%; najwyższa była w 2015 r. (43%).

Napisałem te refleksje wykorzystując udostępnione mi opracowanie inż. Janusza Fuksy.